

Haarlem

Gemeente Haarlem, Hoofdafdeling

drs. Cora-Yfke Sikkema

Wethouder duurzaamheid, mobiliteit, beheer en onderhoud

Retouradres: Stadhuis, Postbus 511, 2003PB Haarlem

Aan de leden van de commissie beheer

Datum 11-10-2016
Ons kenmerk 2016/185392
Contactpersoon W. Dieben
Doorkiesnummer 023 5113263
E-mail wdieben@haarlem.nl
Betreft startbrief vervangen kademuur aan het Spaarne

Geachte commissieleden,

In mijn brief 'Werkwijze bij het vaststellen VO/DO openbare ruimte projecten' heb ik aangekondigd om de raad bij de start van specifieke groot onderhoud projecten mee te nemen in de uitgangspunten en voorliggende dilemma's. Een van deze projecten is het vervangen van de kademuur aan het Spaarne.

Het projectgebied is gelegen aan de oostzijde van het Spaarne, tussen Melkbrug en Gravestenenbrug.

Afbeelding 1: plattegrond van het projectgebied

Aanleiding project: vervangingsonderhoud

De kademuur aan de oostzijde van het Spaarne, tussen de Melkbrug en Gravestenenbrug wordt vervangen omdat de constructieve veiligheid niet meer kan worden gegarandeerd. Het te vervangen deel zal een minimale technische levensduur hebben van 80 jaar. Gedurende de uitvoering worden maatregelen genomen om de grote linde bij de Melkbrug te behouden. De overige 13 bomen zijn door het onderhoud aan de kade niet levensvatbaar. Zij worden vervangen door nieuwe bomen van voldoende grootte. Er moet nog een afweging worden gemaakt

Gaarne bij beantwoording ons kenmerk vermelden.
Bezoekadres: Zijlvest 39, Haarlem
www.haarlem.nl

ten aanzien van de toekomstige functie van de bestaande parkeerstrook langs het water. Dit licht ik in deze brief graag nader toe.

Eerdere besluitvorming

In het Investeringsplan 2015-2020 is door uw raad rekening gehouden met een investering van € 1.150.000 voor dit project. Op 14 juli jl. is met BBV nr: 2016/218523 een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld.

Beleidsuitgangspunten en gewenste interventies

- Handboek Inrichting Openbare Ruimte (HIOR) centrum
- Spaarneplan (1995)
- Nota Ruimtelijke Kwaliteit (NRK) (2012)

De straat maakt onderdeel uit van een 30 km zone en er mag in twee richtingen worden gereden. In verband met de circulatie en bereikbaarheid is het gewenst deze situatie te handhaven. De straat maakt geen onderdeel uit van het hoofdfietsnetwerk. De bomen langs het Spaarne maken deel uit van de bestaande stedelijke hoofdbomenstructuur.

Zowel het Spaarneplan als het HIOR houden rekening met het verdwijnen van de geparkeerde auto's langs het water, het realiseren van een goed beloopbaar trottoir aan de gevelzijde en een recreatieve kadestreek langs het Spaarne. Het Spaarneplan stelt een gelijkvloers profiel voor met paaltjes (amsterdammertjes) en een ingetogen straatbeeld door het toepassen van één verhardingsmateriaal: donkerrode gebakken klinkers. Het HIOR voorziet daarnaast in een aanpassing met een in de verharding zichtbaar fietspad in strengpersklinkers. De herinrichting die voor het uitvoeren van deze beleidskaders noodzakelijk is kan gerealiseerd worden op het moment dat voldoende alternatieve parkeerplekken aanwezig zijn en is derhalve niet voorzien in dit project. Verderop in deze brief licht ik dat toe, onder het kopje 'parkeren'.

Bestaande onderhoudstoestand

- Kademuur: de kademuur voldoet niet meer aan de constructieve eisen en moet worden vervangen;
- Verhardingen: de huidige staat van de verhardingen voldoet. Zowel voetpad, rijbaan als parkeerstrook zijn uitgevoerd in gebakken klinkers. Er is geen vervangingswens op korte termijn. Wel is regelmatig sprake van verzakkingen door het wegspoelen van zand onder de kademuur. Dit wordt met het vervangen van de kademuur opgelost;
- Openbare verlichting: de lichtmasten staan aan de zijde van de woning. Mogelijk worden de armaturen vervangen door LED, als onderdeel van de verLEDding van het Centrum. Deze werkzaamheden staan los van dit project;
- Groen: in de verharding tussen de parkeerplaatsen staan langs het water 14 lindes met een metalen aanrijdbeveiliging. De bomen zijn tussen de 36 en 51 jaar oud. De boom bij de Melkbrug is 76 jaar oud en heeft monumentale waarde. De conditie van de bomen is in het algemeen matig;
- Riolering: er ligt een gemengd stelsel uit 1977 dat nog niet aan vervanging toe is en er zijn geen ingrepen gewenst of verwacht;
- Drainage: om de grondwaterstand te beheersen moet een drainageleiding worden aangebracht.

Relevante onderzoeken

Als voorbereiding op het werk zijn de volgende onderzoeken uitgevoerd:

- Quick scan Flora&Fauna: in het kader van de natuurwetgeving is onderzoek gedaan naar de eventuele aanwezigheid van beschermde flora en fauna;
- Bodemonderzoek: om de milieu hygiënische kwaliteit van de grond, het grondwater en het slib te bepalen is onderzoek uitgevoerd in de bodem en de waterbodem langs de bestaande kademuur. Ook zijn peilbuizen geplaatst om de grondwaterstand te monitoren;
- Archeologie: er is archeologisch bureauonderzoek en bouwdoossieronderzoek uitgevoerd. Omdat er een grote kans is dat bij graafwerkzaamheden archeologische resten worden aangetroffen, wordt een vervolgonderzoek geadviseerd in de vorm van een archeologische begeleiding tijdens uitvoering;
- Boomeffectanalyse (BEA): door middel van een BEA zijn de effecten van de werkzaamheden op de bestaande bomen in beeld gebracht. Op basis van de resultaten van dit onderzoek is een keuze gemaakt voor het behouden van de boom nabij de Melkbrug en het vervangen van de overige 13 bomen;
- Bouwkundig onderzoek: bij bouw- en sloopwerkzaamheden bestaat er altijd een risico op het ontstaan van schade aan de gebouwen in de directe omgeving. Daarom zal, voorafgaande aan de werkzaamheden, de bouwkundige staat van de omliggende bebouwing worden gemeten en vindt monitoring gedurende de uitvoering plaats. Dit wordt te zijner tijd opgedragen aan de uitvoerende partij.

Groenparagraaf

Op basis van de ecologische quickscan kan redelijkerwijs worden gesteld dat de ingreep niet door de Flora- en faunawet of Wet natuurbescherming wordt verhinderd. Er wordt een vervolgonderzoek naar vliegroutes en foeragerende vleermuizen gedaan en er wordt rekening gehouden met het broedseizoen van vogels. Vervolgstappen zijn in het kader van de natuurwetgeving niet voorzien.

Langs het Spaarne 1 t/m 35 staan 14 gewone lindes. De linde is een boomsoort die erg oud en behoorlijk groot kan worden. Het vigerend beleid vereist dat de bestaande bomen behouden blijven. Met een Boomeffectanalyse (BEA) is onderzocht of, in het perspectief van de voorgenomen werkzaamheden, duurzaam behoud van de bomen in hun huidige verschijningsvorm en op deze standplaats mogelijk is. Het antwoord daarop is negatief: gebleken is dat de bomen in matige en afnemende conditie verkeren, de gelige kleur en kale twijgen van de bomen wijzen daar bijvoorbeeld op. In de huidige omstandigheden is de kwaliteit van de ondergrondse groeiruimte beperkt, want deze bevat nauwelijks voedingsstoffen. De toekomstverwachting van de bomen is redelijk. Echter er kan niet meer worden verwacht dat deze bomen nog in de dikte of hoogte zullen groeien. De wortelkluiten zullen bij de voorgenomen werkzaamheden onherstelbaar beschadigd raken en de bomen verkeren in een te slechte conditie om enige wortelbeschadigingen het hoofd te kunnen bieden. Het tijdelijk verplanten van de bomen naar depot is onderzocht maar, vanwege de conditie van de bomen, helaas geen optie. Daarom moet rekening worden gehouden met het vervangen van de bomen door bomen van behoorlijke grootte in een goede groeiplaats.

De grote boom nabij de Melkbrug heeft een betere conditie en bij gelijkblijvende omstandigheden een goede toekomstverwachting. Deze boom kan behouden blijven als tijdens de uitvoering maatregelen worden genomen om de boom te beschermen

en de groeiplaats te verbeteren. Hiervoor moeten extra kosten worden gemaakt. De maatschappelijke baten wegen mijns inziens ruimschoots op tegen de meerkosten.

Parkeren

Er zijn nu 46 parkeerplaatsen in de straat waarvan 22 langs het water. In het verleden zijn enkele parkeerplaatsen langs het water opgeheven vanwege de slechte constructieve staat van de kade. In 2015 is een parkeerdrukonderzoek gedaan in de schilgebieden in Haarlem: ook het projectgebied viel in het onderzoeksgebied, als zone C oost. In deze zone werd op twee van de vier meetmomenten een gemiddelde parkeerdruk op of boven de grenswaarde van 85% gemeten. In de straat zelf werd op de dinsdagmiddag en donderdagavond een parkeerdruk van 100% gemeten. Het opheffen van de parkeerplekken aan de waterkant zonder vorm van compensatie is, gezien de parkeerdruk in de straat en in de omgeving, op dit moment redelijkerwijs onhaalbaar. Een mogelijkheid is wel om nu niet de parkeerplekken langs het water op te heffen maar hier in het ontwerp wel alvast rekening mee te houden, zodat in de toekomst het aantal parkeerplekken kan worden teruggedrongen om ruimte te scheppen voor voetgangers aan de waterzijde.

Stakeholders

In een vroeg stadium is advies gevraagd aan enkele voor het proces belangrijke stakeholders. Het project is 15 juni jl. besproken in een overleg met Haarlemse Bomenwachters en Fietsersbond. Het uitvoeren van een Boomeffectanalyse is vooraf met De Bomenwachters besproken. Zij vinden het belangrijk dat na de ingreep weer sprake is van vitale bomen met goede groeiplaatsen en een duurzame toekomstverwachting. Beide partijen hebben een voorkeur uitgesproken voor het laten vervallen van de parkeerplekken aan de waterkant ten behoeve van het aanleggen van een voetgangersstrook.

Met de voorzitter van de wijkraad Burgwal is gesproken op 21 juli. De wijkraad onderkent het belang van het op korte termijn vervangen van de kademuur. Ook de wijkraad vindt het behouden of herplaatsen van gezonde bomen belangrijk. De wijkraad staat in principe achter het aanleggen van een kadestrook voor voetgangers (en dus verminderen van parkeerplekken aan het Spaarne) maar geeft ook aan te verwachten dat een groot deel van de bewoners een voorkeur heeft voor het behoud van deze parkeerplekken. Het heeft volgens de wijkraad daarom geen prioriteit om dit onderhoudsproject aan te grijpen voor herinrichting van de straat. Aangegeven werd dat het uiteraard van belang is omwonenden te informeren over de planning, bereikbaarheid en eventueel alternatieve parkeermogelijkheden tijdens de werkzaamheden.

De stakeholders in dit proces zijn:

- Omwonenden en ondernemers
- Wijkraad
- Bomenwachters
- Fietsersbond
- Platform Haarlem Groener
- Historische Vereniging Haarlem
- Muurplantenwerkgroep
- Gebruikers van de aanmeerplaatsen (waaronder rederij 't Smitje)
- Het Hoogheemraadschap Rijnland

Haarlem

5

Alle stakeholders worden de komende periode geconsulteerd zodat het voorlopig ontwerp op basis van hun meningen en verwachtingen verbeterd kan worden.

Afwegingen

De kademuur moet worden vervangen en de uitstraling van een gemetselde kademuur met deksloven dient behouden te blijven. Omdat het een vervangingsproject betreft ligt het voor de hand dat herinrichting van het volledige straatprofiel geen onderdeel uit maakt van het werk.

Ten aanzien van het dilemma parkeerplekken versus ruimte voor voetgangers kan nu gekozen worden voor behoud van parkeerplekken. Op het moment dat alternatieve parkeeroplossingen voorhanden komen, kan het aantal parkeerplekken alsnog worden teruggedrongen. Dit kan bijvoorbeeld in het kader van het dossier Moderniseren Parkeren dat binnenkort in uw raad besproken wordt. Wel is het mogelijk om bij de inrichting van de strook langs het water rekening te houden met de mogelijkheid om in de toekomst parkeerplekken weg te nemen ten gunste van een wandelpromenade. Graag hoor ik of de raad ten aanzien van dit dilemma een richting mee wil geven voor het vervolg van het project.

Daarnaast kan in het project rekening worden gehouden met wensen die een gering ruimtebeslag en dito budgetten vergen en die de veiligheid, leefbaarheid en uitstraling verder verbeteren, zoals:

- Het vernieuwen van afmeervoorzieningen;
- Het terugbrengen van het oorspronkelijke aantal bolders;
- Het aanleggen van een rolstoeltoegankelijke afmeerplek met elektrische oplaadvoorziening ten behoeve van de waterrecreanten;
- Het plaatsen van een extra (tweede) scheepvaartkast nabij de Melkbrug;
- Het aanbrengen van drenkelingentrappen;
- Het plaatsen van een bankje aan het water nabij het Hodshonhuis;
- Het reserveren van ruimte voor een (toekomstige) extra ondergrondse afvalcontainer;
- Het waar mogelijk toepassen van (muur)plantvriendelijke metselspecie in de kademuur om de toename van flora en fauna te bevorderen.

Deze voorzieningen gaan mogelijk ten koste van enkele parkeerplekken; dit zal in de ontwerpfase inzichtelijk worden.

Risico's

Mogelijke risico's – voor zover nu inzichtelijk - zijn

- een discussie over de parkeerstrook en de bomen kan leiden tot het uitlopen van de planning en eventueel hogere (voorbereidings-)kosten;
- idem dito voor het aantreffen van vervuiling of archeologische vondsten in de bodem;
- de staat van de monumentale panden in de omgeving kan leiden tot de noodzaak om aanvullende maatregelen te (laten) nemen;
- het toegankelijk houden van de (vaar)wegen kan kostenverhogend werken. Het nemen van maatregelen om de toegankelijkheid van de kade en de vaarroute op het Spaarne gedurende de uitvoeringsperiode zo goed als mogelijk te waarborgen, zal worden opgedragen aan de aannemer.

Haarlem

6

Mochten degelijke risico's zich voordoen dan wordt u hierover bij de kredietaanvraag voor uitvoering geïnformeerd.

Planning en proces

Uitgaande van een scope met uitsluitend groot onderhoud ziet de planning er op hoofdlijnen als volgt uit:

<i>Globale planning</i>	
<i>december 2016</i>	<i>omwonenden informeren over het werk</i>
<i>maart 2017</i>	<i>kredietaanvraag voor uitvoering</i>
<i>maart/april 2017</i>	<i>aanbesteding</i>
<i>oktober 2017</i>	<i>start uitvoering</i>
<i>zomer 2018</i>	<i>oplevering</i>
<i>najaar 2018</i>	<i>planten nieuwe bomen</i>

Eind 2016 wordt een inloopavond gehouden om omwonenden en ondernemers te informeren over het ontwerp. Deze startbrief dient om de raad bij aanvang van dit proces mee te nemen in de overwegingen en dilemma's. Als de raad instemt met deze kaders voor groot onderhoud wordt volgend jaar een uitvoeringskrediet aangevraagd. Daarna wordt het werk aanbesteed. De inschatting is dat in oktober 2017 gestart kan worden met de uitvoering van de werkzaamheden, en dat de uitvoering kan worden afgerond vlak voor of in het vaarseizoen van 2018.

Voor het vervangen van de kademuur en het kappen van de bomen moet een omgevingsvergunning worden aangevraagd. Het verlenen van deze vergunning is een bevoegdheid van het college. Belanghebbenden kunnen tot 6 weken nadat de vergunning is verleend bezwaar indienen.

Ik ga er vanuit u hiermee voor dit moment voldoende te hebben geïnformeerd over bovenstaand project.

Hoogachtend,

Drs. Cora-Yfke Sikkema